

Lapszemle

2010. 25. hét

Megtévesztő gyakorlat

A termékbemutatók résztvevői tájékoztatlanok az őket megillető jogokról. Főleg az idősebb generáció érintett, hisz ők azok, akik az üzleten kívüli kereskedés egyik legnagyobb veszélyeit jelentő termékbemutatós vásárlást választják - állapította meg a közelmúltban végzett felmérését követően a Fogyasztóvédők Magyarországi Egyesülete. A fogyasztóvédőkhöz érkező panaszokból egyértelműen lezűrhető az a következtetés, hogy a termékbemutatós vásárlók zöme nem kap kellő tájékoztatást sem a cégről, sem a termékről. Ezt mutatja az is, hogy a vásárlók jelentős százaléka megbánta vagy elhamarkodottnak ítélte a vásárlást. 2008-ban fél éven át tartó ellenőrzésben 22 kereskedő 33 termékbemutatójának és 26 utazással egybekötött termékbemutatójának ellenőrzését végezte el a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság, s 86 százalékban hiányosságokat talált. A felügyelők megállapítása szerint az egészségmegőrző előadásokat leginkább jól felépítették, sokszor latin orvosi szavakat használva befolyásolják a résztvevőket. Másik forgatókönyv szerint a sokkolóan magas árú terméket folyamatosan leértékelik a nézők előtt, konkrét esetben a masszázsfotel árát 850 ezer forintban határozzák meg, majd a bemutató legvégén kivételes lehetőségként 200 ezer forintos áron adják oda. A bemutatók előadói gyakran megtévesztő és agresszív kereskedelmi gyakorlatot folytatnak, a tájékoztatások pedig alkalmasak lehetnek a fogyasztói döntéshozatal tisztességtelen befolyásolására. (június 19. *Magyar Nemzet* 25.o.)

Tippek az olcsóbb tarifákra

Ahány szolgáltató, annyiféle válasz születik arra a kérdésre, hogy miképp módosítanák a cégek az energiaár-képzési rendszert. Ezt őszig szeretné megvalósítani a kormány, addig pedig tárgyalásokat folytat a társaságokkal. - A villany esetében a kötelező átvétel a kulcs - jelentette ki Kutas István, a gáz- és áramszolgáltatókkal rendelkező E.ON Hungária szóvivője. Ez a tétel kilowattóránként 7 forintot tesz ki az átlagosan 47 forint körüli áramárban, amin keresztül a fogyasztók elsősorban a villamos- és hőenergiát egyaránt előállító erőműveket támogatják. Kutas István szerint a gázárnál nagyon szűk a mozgástér, mivel a tarifa elsősorban a beszerzésre vonatkozó szerződésektől függ. Góczy István, az EMFESZ Kft. ügyvezetője kijelentette, az ausztriai vezeték kapacitása évi 4,5 milliárd köbméter, amely gyakorlatilag megegyezik a 2009-es egyetemes gázfogyasztással úgy, hogy Góczy elmondása alapján az itt bejövő fűtőanyag körülbelül 20-30 százalékkal olcsóbb, mint az Ukrajna irányából érkező gáz. Az ügyvezető szerint emellett felül kellene vizsgálni a rendszerhasználati díjakat, mivel azok túl magasak. Az EMFESZ vezetője az Állami Számvevőszékhez utalná az energiaárak vizsgálatát, mivel úgy látja, a Magyar Energia Hivatalnál ehhez nincs meg a kellő apparátus. Kovács Lajos, a Főtáv vezérigazgatója a MEH megerősítésében lát komoly lehetőséget, hogy a hivatal „egy megfelelően objektív, valódi árszabályozó szervezetként működhessen”. (június 19. *Magyar Nemzet* 12.o.)

A tescós vezető átállt

Átállt a szakszervezeti oldalra a Tesco országos munkaügyi vezetője, aki bár jelenleg is a multinacionális vállalt alkalmazottja, de immár a Kereskedelmi Dolgozók Független Szakszervezete függetlenített tisztségviselőjeként látja el a dolgozók képviselőjét. Mislai István azzal indokolta döntését, hogy emberként már nem tudta elfogadni a Tesco munkáltatói gyakorlatát: sem azt, ahogy a dolgozókkal, sem azt, ahogy a szakszervezetekkel bánnak a cégnél. Mislai azt mondta, szakmailag

is ellehetetlenülve érezte magát, mivel a munkaügyi vitákkal kapcsolatos javaslatait a Tesco legtöbbször nem fogadta meg. A KDFSZ szerint a Tesco áruházlánc vezetése jogsértő módon akadályozza a helyi szakszervezet működését. Bubenkó Csaba, a KDFSZ elnöke elmondta: Mislai Istvánt, a KDFSZ nemrég megválasztott alelnökét szakszervezeti szerepvállalása óta a cég vezetése az összes telephelyről kitiltotta. Bubenkó Csaba hozzátette: tudomásuk van egy olyan, a cég menedzsmentjének szóló belső utasításról is, amely szerint a szakszervezeti alelnökkel sem szóban, sem írásban nem lehet kapcsolatot tartani. (június 19. *Magyar Nemzet* 4.o., **Éles viták a Tesco-nál** *Népszava* 5.o.)

PSZÁF: jól vizsgázott a pénzügyi rendszer

A magyar bankrendszer és tágabb értelemben az egész hazai pénzügyi rendszer - jól ellenállt a pénzügyi válságnak a pénzügyi felügyeletnek az Országgyűlés számára a múlt évről készített jelentése szerint. A felügyelet megerősödött, a pénzügyi intézmények elsődleges fogyasztóvédelmi hatóságává vált. A magyarországi intézmények tőkehelyezete tavaly a válság ellenére stabil maradt, és nem volt szükség komolyabb állami beavatkozásra a stabilitás fenntartásához. (június 22. *Világgazdaság* 14.o.)

Jön a hamburgeradó?

Tizennyolc pontból álló egészségügyi akciótervet javasol Csiba Gábor. Szenvedélyadót vezetne be az alkoholra, a dohánytermékekre, a csipszre, a hamburgerre, az üdítőitalra és más káros élelmiszerekre. Ennek összege 10 forint lehetne kiszerezési egységenként, amellyel szerinte akár százmilliárd forintos pluszforrásra is szert tehetne évente az egészségügy. Változtatna a kórházi gyógyszerellátáson is. A Stratégiai Szövetség a Magyar Kórházakért Egyesület vezetője szerint csökkenteni kell a házi orvosok adminisztrációs terheit, és területileg differenciálni a finanszírozásukat. Újragondolná a kistérségi járóbeteg-központok feladatait, a „nagy betegségek” - az onkológia, a traumatológia és a szív- és érrendszeri megbetegedések - kezelését, a gyermekellátást centrumokba szerveznél. A betegszállítást államosítaná, a papíralapú dokumentációról áttérne az elektronikus információközlésre. (*Magyar Nemzet* 4.o.)

Díjvisszatérítés a K&H-nál

A K&H Bank számos volt és jelenlegi ügyfelének térít vissza díj-, illetve költségkülönbötet, miután a bank erre kötelezettséget vállalt az ellene gazdasági erőfölénnyel való visszaélés gyanúja miatt indult versenyhatósági vizsgálat lezárultával - közölte a Gazdasági Versenyhivatal. A GVH eljárása azért indult, mert a bank a devizaalapú lakáshitelek esetében 2007. február 26-tól egyoldalú szerződésmódosítással új díjelemként végtörlesztési díjat vezetett be. A K&H emellett a 2003. június 16. előtt befogadott hitelkérelmek alapján megkötött egyéves kamatperiódusú jelzáloglevél kamattámogatásos lakáshitel-szerződésekre vonatkozó kezelési költségeket is megemelte. (június 24. *Világgazdaság* 10.o., **Visszaélt erejével a K&H** *Magyar Nemzet* 12.o.)

Tovább zsugorodhat idén az üdítőital-piac

Az alkoholmentes italok piacán az elmúlt év második felétől drasztikus mennyiségi visszaesés figyelhető meg, ugyanakkor jelentős átstrukturálódás is érzékelhető: az igényesebb márkás termékek hátrányára az olcsóbb, saját márkás termékek fogyasztása indult növekedésnek. Az alkoholmentes italok gyártása még nincs válságban, de tavaly az iparág már veszteséges volt, és a kilátások sem kedvezőek. Eddig két jelentős céget számoltak fel (Szobi Szörp Zrt. és Bognár Szörp Kft.), de nem zárható ki további üzembezárás sem, a csoportos elbocsátások mellett pedig

csökkentett munkaidővel is küzdenek a túlélésért a cégek. A szövetség adatai szerint a forgalmat tekintve a szénsavas üdítőitaloknál 10, a csendes italoknál 15 százalék körüli további visszaesés várható idén. Az energiaitalok térnyerése erőteljes, egyes becslések szerint tavaly volumenben 30 százalék ugrást produkált, és idén is várható, jöhetnek ennél kisebb, bővülés. A csendes italokon belül megtorpant a teaitalok dinamikus növekedése. Ásványvízből Magyarországon 1,1 milliárd litert gyártanak idén, ez szinte teljes egészében a belföldi piacra kerül, az import nem jelent számottevő mennyiséget. A szénsavas üdítőitalok termelése várhatóan 600 millió litert tesz ki, 100 százalékos gyümölcsleléből 50 millió liter készül, ebből 35 millió litert jelent a belföldi fogyasztás, 15 milliót pedig a kiszállítás. Az egyéb gyümölcstartalmú, csendes italok termelése 380 millió liter, ebből 300 a belföldi fogyasztás, 80 millió az export. *(Napi Gazdaság 3.o.)*

Magánnyugdíj-szabályozás a bankadó enyhítésére

Bár a bankadóról szóló döntés kizárólag a kormány hatásköre, érdemes lehet számára a pénzügyi szolgáltatókkal egyetértést kialakítani. Az új adó összértékének változtatása zéró összegű játék, éppen ezért célszerű lehet az alkuba új témákat bevonni, amelyek kapcsán a pénzügyi szektornak okozott többletterhet úgy mérsékelhető, hogy a költségvetés egyenlege nem változik. Az egyik terület, ahol a pénzügyi szolgáltatók ilyen jellegű ellentételezésre javaslatot tehetnek, a magánnyugdíjrendszer. A nem egyösszegű kifizetések jogi háttérét amúgy is ki kell dolgozni, és be kell vezetni két és fél éven belül, így a jogszabályok változtatására mindenképpen szükség van a közeljövőben. Bár a magánnyugdíjrendszer számos kulcstényezőjét a törvényhozó oldaláról érdemesebb lehet egy a teljes nyugdíjrendszert átfogó koncepció mentén meghatározni, néhány tényező ettől függetlenül is kezelhető. A bankadóról folyó vita pedig kiváló alkalom a szolgáltatók számára, hogy olyan intézkedéseket javasoljanak, amelyek úgy javítják az üzleti feltételeket, hogy közben a kormány érdekei sem sérülnek számottevően. *(Világgazdaság 16.o.)*

Már egyeztettek a gázszolgáltatókkal

Gázszolgáltatói körökből származó információk szerint már lezajlottak az első kétoldalú megbeszélések azóta, hogy Fellegi Tamás nemzeti fejlesztési miniszter tárgyalásokat kezdeményezett velük az energiaárakról. Mint ismeretes, előzetesen a parlament befagyasztotta a tarifákat. A törvény nem szab az árbefagyasztáshoz határidőt. Völner Pál, a témáért felelős államtitkár azt mondta, egy-másfél évig nem várható gázáremelés. A miniszter viszont többször abbeli reményének adott hangot, hogy a tárgyalások őszig lezárulhatnak. A szolgáltatók - a tárgyalások jelen állása miatt csak háttérben nyilatkozó - képviselői egyöntetűen úgy vélik: számukra már az is az anyagi ellehetetlenüléssel érne fel, ha az idei téli szezonban még érvényben lenne a gázárstop. *(Népszabadság 10.o.)*

Megszorongatott hitelintézetek

A pénzügyintézetek a banki kódex hatálybalépése óta meglehetősen óvatosan és csak apró lépésekben változtatnak alkalmazott díjaikon. Azt, hogy a szabályozásra és annak szigorú betartására mennyire szükség van, jól mutatja például a Gazdasági Versenyhivatal legutóbbi eljárása, amelynek köszönhetően a K&H Bank számos volt és jelenlegi ügyfelének térít vissza díj-, illetve költségkülönbötet. A GVH eljárása a K&H Banknál azért indult, mert a hitelintézet az üzleti feltételű, devizaalapú lakáshitelek esetében 2007. február 26-tól egyoldalú szerződésmódosítással új díjjelekként végtörlesztési díjat vezetett be. Ezzel a GVH akkori feltételezése szerint a futamidő előtt kölcsönüket részben vagy teljes egészében visszafizetni szándékozó ügyfeleivel szemben indokolatlan előnyöket biztosított magának, ami gazdasági erőfölényes helyzet esetén felveti a visszaélésszerű piaci magatartás valószínűségét. Az eljárás megindítását követően a GVH tudomására jutott, hogy a bank a 2003. június 16. előtt befogadott

hitelkérelmek alapján megkötött egyéves kamatperiódusú jelzáloglevél-kamattámogatásos lakáshitel-szerződésekre vonatkozó kezelési költségeket is megemelte 2007. március 15-től, aminek következtében számos ügyfél törlesztőrészlete emelkedett érzékelhető mértékben. A GVH által folytatott vizsgálat és az előzetes álláspont következtetéseit megismerve a K&H Bank vállalta, hogy a 2007. február 26-a előtt megkötött üzleti feltételű, devizaalapú lakáshitelek esetében a beszedett végtörlesztési díjakból visszatéríti az 50 ezer forintot meghaladó összeget és a végtörlesztési díjat 2011. december 1-jéig 50 ezer forintban rögzíti. Továbbá: a 2003. június 16. előtt befogadott hitelkérelmek alapján megkötött egyéves kamatperiódusú jelzáloglevél-kamattámogatásos lakáshitelek esetén visszatérítik a fogyasztóknak az általuk megfizetett kezelésiköltség-többletet. A GVH döntése értelmében a végtörlesztési díj visszafizetése a banknál lakossági bankszámlával rendelkező ügyfelek esetében automatikusan a számlára történő jóváírással történik, míg az ilyen számlával nem rendelkezők 180 napon belül jelezhetik visszatérítési igényüket. (június 25. *Napi Gazdaság 19+20.o.*)

Ismét mélyponton a forint

Ismét mélyponton a forintTöbb bankot is megbírságolt a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete az ügyfélpanaszok alapján végzett fogyasztóvédelmi eljárásai után. A Budapest Banknak kétmillió forintot kell befizetnie. A határozat indoklásában az áll, hogy egy ügyfél végtörleszteni szeretne volna a jelzálogkölcsönét, de a bank munkatársa olyan időpontot jelölt meg a törlesztés lehetséges napjaként, ami nem volt összhangban a szerződésben rögzített feltételekkel. Emiatt a bank elutasította a kérelmet, ezért az ügyfél csak hónapokkal később tudta előtörleszteni a hitelét. A Magyar Cetelem Bankot informatikai hiba kijavítására kötelezte a PSZÁF. Az említett társaságokon kívül a pénzügyi felügyelet a Raiffeisen Banknál és a Credigen Banknál is talált szabálytalanságokat. (*Magyar Nemzet 1+12.o.*)